

"Önce arkadaşlarını, sonra devrimcileri sevdim."

ÖZLEM TÜRK

Tütünü herkes bilir. Hani şairin, "Kız saçı demiyiz be, bekler! Her damardan su işmez (...)/ Yerini kolay beğenmez / üşür, naz eder..." dediği tütünü... Peki ya tütün emekçilerini? Onların çilesini, çektiklerini; onların yoksulluğunu, acılarını, umutlarında bilir misiniz? Tütün emekçilerini tanıyan, onların yaşantısını bilen pek âlâ Özlem'in neden devrimci, neden ölüm orucu gönüllüsü ve şehidi olduğunu da bilir. Anlar, doğal karışılar; saygı duyar. Onun kocaman, namuslu, delikanlı yüreğinin önünde saygı ile eğilir.

Özlem Türk 1975 Amasya, Gümüşhacıköy doğumludur. Alevi, Türk, yoksul, üç çocuklu bir çiftçi ailesinin tek kız çocuğudur. Özlem'in ailesi bir tütün emekçisidir. Özlem, çocukluğundan beri o emekçilerden biridir. Tütünde tüm tütün emekçileri gibi Onun emâği, oluntisi, göz nuru, sabrı vardır. Umutları beklentileri vardır.

Gözünü tütüne açtı Özlem. Sekiz yılı hapsede geçen, 28 yıllık ömrünün, 17 yılını tütüne verdi. Annesi, babası, kardeşleriyle birlikte evlek evlek toprağını hazırladı. Yerini beğensin diye toprağını elledi. Gündoğumunda büyüsun diye hergün suyunu verdi. "Yoruldu", "Bıktım" demeden bir bebek gibi tek tek büyüttü fideleri. Her bir fideyi götürüp yeniden toprağa aktı. Yabancı, zararlı otlardan arındırmak için çapa vurdu. Günün gelip büyüdüğünde tek tek yapraklarını kırıp topladı; daste yaptı; katmer katmer iğnelere, iğnelere iplere diydi. Sıra sıra salaçlara yerleştirdi. Kurusun, güneşten yanmasın, yağmurda ıslanma-

sin diye kendinden ağır salâçları bayır bayır geçirdi. Gecelerini uykusuz geçirdi; tan yeri ağarmadan tarta, tütün yollarına düştü. Yorgunluğunu, uykusuzluğunu, çilesini acısını tütüne bağladığı umudunun gölge sinde bıraktı. Çalıştı, çalıştı, çalıştı... Özlemle çalıştıkça çilesi ile birlikte yoksulluğu, çilesi, özelemleri büyüdü. Düzene karşımit cadeleye, devrime, devrimciliğe giden yolda Özlem'in önünde böyle acıldı:

« -- Özlem, 1992 yılının sonlarıydı, Halkevi'ne gelip gitmeye başladı. Önceden karşı çıkar anlamsız bulurdu. Tanınması için yanımda kalmasını istemiştin. Merzifan'da kalıyordum o zaman. Pazarlama şirketinde sekreter olarak çalıştı. Yani bir şekilde aynı ortamı paylaşmalıydık. O işten çıkınca ben Halkevi'nde oluyordum, yanına geliyordu. Gelip-gidardı; ama buna rağmen karşı çıkardı, anlamsız bulurdu. Birtakım şeyleri eleştirirdi. Buna rağmen bu ilişkilerin içinde yer aldı doğallığında. İnsanları tanıdı, paylaşımları oldu. Devrimcilerden, devrimci yarışandan etkilenmeye başladı. Bir örnek yaşamıştık; o etkileyici oldu. Gazete paraları toplanmıyordu. "Nasıl vermezler?" üzerinden halkevinde tartışma var; "aluyorsa verecek parasını" diye. O olmayacağını, insanların vermeme gibi birşeyinin olamayacağını savunuyor. Mücadele dergisinin satışı işini ona vermiştik.

Birgün, bize ekonomik olarak yardımda bulunan birisi gelip dergi almak istiyor; yanında parası yok; "vermem" diyor. "Parasını verip öyle götürüceksin" diyor. "Para-

sını almadan kimseye değer yok" diyor; "okumak istiyorsan parasını ver...". Sahiplenmesi bizimıza gelmişti ama aktif hale de gelmiyordu. Etkinliklerin içinde yer alıyordu doğallığında. Devrimci yaşamın içinde yer almış oluyordu.

Daha sonra, "Aktif olarak neler yapabilirim" diye düşünmeye başladı. Samsun Mücadele bürosunda muhabir olarak görev alması '93 başına gelir sanırım.

İnançlı birisi, arle içinde de kendine güvenen, kişi Özelem'dir. Sevgide - saygıda kusur etmemiştir. Babamla yaşadığı sorunlar oldu. O bize göre daha cepheden tavır aldı. Banden yaşı kuruçuk olmasına rağmen en radikalimizdi. Bizim gibi yaşamı yoksullukla geçti. Belki açlık yaşadık denemez, ama hep yaşamımız yoksulluktu. Hep garlıktık. Çocukluktan beri tütün işiyle uğraştı. O'da bütün köy çocukları gibi. İlkokulu köyde okudu, ortaokulu ve liseyi ilçede. Bu süreçte de yaz tatilinde köy işlerinde çalıştı, tarla işlerinde.

Sahbetini etmediği şeyleri mektuplarda yazmıştı. Köydeki günlerini, devrimci olmasını... Mesela kurban kesildiğinde et dağıtılır. O konularda çok rahatsız olurmuş, "Bizim evimize et geliyor, niye biz kurban kesip dağıtamıyoruz?" diye. Yada işte bizden daha yoksul komşumuza kurbanın derisidir, içkem bezidir vs. şeylerin verilmesinin de kendisini üzdüğünü, o tür şeylere kafa yordüğünü. "Benim zoruma gidiyorsa onun kimbilir daha fazla, nasıl zoruna gidiyordur." diyordu. Sonuçta yaşadığı, içinde bulunduğu koşulları Özelem'in devrimcilik yapmasını sağlayan »

(Kardeşi Sadık TÜRK

EkmeK ve Adalet Dergisi

16-03-'03 say:52 syf:33.)

Özlem'in özlemi: herkesin amağının karşılığını aldığı, çalışanın aç, yoksul kalmadığı insanca bir yaşam, sömürünün, zulmün olmadığı bir ülkeydi. Devrimcileri, devrimci yaşamı tanıdıksa onları sevdi, püvendi, boğlandı. Kurtuluşa beklemek yerine, adım adım kurtarıcılardan biri olma yoluna girdi. Örgütlenmeye ilk adımını attığı günlerde yaşadığı bir anısını şöyle anlatır:

"Karadeniz'de çalıştım. '93'te Trabzon'a bir kere gidip geldim ama gerçekten tam gidip gelme. Arlemize yeni gireceğim vakitlerdi. Gündüz çıktım yola. Ondansok kısa bir süre önce ilk kez gördüm denizi. 12 yaşındaydım; yok 18'e girmiştim. Gündüz bindim otobüse. Bir dakika gözümü ayırmadım dağdan, denizden... Ne kadar da güzeldi Trabzon'a indim ortalık elli altı. Bizimkiler topluca dergidan, evden... bilinen adrese. Yol bilmem, iz bilmem. Beni almaya gelen yok, ne yapacağım? Samsun burada Hülya Tümgün var. Hülya'yı aradım. Dönüş bileti alıp dönmemi istedi. Otobüsten inip otobüse bindim. Gerçekten yol boyu gece yeniden izledim o birbirini sarmış, bütünleşmiş güzelligi.

Birde gece ya, şahanlarıda yeni duymuşum; gele ne kadar hep yolda biz durduracaklar da göreceğim diye umdum. Olmadı tabii.

Benim hayalperestliğimden birde çok ilginç bir olay oldu. Adamın biri benimle sürekli konuşuyor. Ortayaştan. Jeton sanırdan düştü benim. Tarikattan, yani istihbarattan. O gece nasıl bildik adrese götürmediler şaşarım.

Birşeyde bilmiyoruz ya, birde düşüncelerimi savunuyorum. Her molada birde telefon ediyor; "şöyle

bir yerdeyim..." diye. Tam, "Kekliği düz ovada aslarlar" misalidir. Yani dedim ya kardeş, cahilim diye. İşte gece-
li gündüzlü 12 saat yolculuk yaptım...»

Trabzon'da düzenlenen operasyondan kurtulmayı başarsada Özlem, sonrasında gözaltılar yaşamının bir parçası olur. '83 yılında iki üniversite öğrencisi Uğur Yaşar KILIÇ ve Şengül YILDIRAN'ın katledilmesini protesto için yapılan 3 günlük AÇLIK GREVİ ilk eylem olur katildiği.

Samsun'da Mücadele Dergisi'nin ve Özgür Karadeniz Gazetesi'nin bürolarında çalışır; muhabirliklerini yapar. Demokratik hak ve özgürlüklerin savunuculuğunu yapıp, mücadelesini sürdürürken, '83'te gözaltına alınır. Gerektçe, kontrgerilla tarafından büroları bombalanan Özgür Ülke gazetesine yaptığı dayanışma ziyaretidir.

Bir yıl sonra yine gözaltındadır Özlem. Gerektçe nitelik olarak bir öncetinden farklıdır. Neden; Giller Hükümeti'nin 5 Nisan soygun paketine karşı özel sayı dağıtmasıdır. Gözaltılar, işkence ve tehditler Özlem'i yıldıramaz. O inandığı, bildiği doğru yolunda inatla, kararlılıkla devam eder.

Disle-tirnakla yaratılan, büyük özevlerle sürdürülen demokratik hak ve özgürlükler mücadelesini bozmak isteyen egemenler, bu amaçla bu mücadeleyi sürdüren, örgütleyen, insanlara karşı çok büyük ajir bedeller ödetme yoluna gitmekten hiç bir zaman geri durmazlar. Özlem'de egemenlerin bu sarkirganlığından, hukuk surluğundan amperyalizm ve oligarşinin faşist yönetiminden payına düşen alır. 23 Şubat 1985 tarihinde DHKP-C üyesi olduğu gerekçesiyle tutuklanır. Örgüt üyeliğinden 12,5 yıla hüküm giyer.

Devrimci mücadeleye katılmak için herkes gibi Özelem'in de teoriye, kitap bilgilerine ihtiyacı yoktur. Mücadeleye katılmak, her türlü bedeli göğüslemek için hayatın gerçekleri, namuslu ve onurlu olmak, devrimcileri, devrimci mücadeleyi tanımak yeterlidir. Bu nedenle hapishane Özelem için umudunun kırıldığı, yıldırdığı bir yer değil, kendini geliştirip eğittiği, öfkesini, düzene alan kinini bitirdiği bir okuldur.

Tutuklanıp konulduğu Samsun Hapishanesi'nden sevk edildiği Ulucantar Hapishanesi'nde hapishane direnişlerinin en önünde yer alır. 86'da hapishanelerde başlayan Ölüm Orucu gönüllülerinden birisi de Özelem'dir. 2. Ekip savaşçısı olarak bantını kuşanır, ön saflarda yerini alır, halkı, yoldaşları, ülkesinin geleceği için ölüme yatar.

Mattkemesi sonuçlanınca Ulucantar Hapishanesi'nden Çanakkale Hapishanesi'ne sevk olur. Çanakkale'de yoldaşlarının sağlığıdır, yine direnişlerin en önündedir.

19 Aralık Şafakçı'nda başlayıp, üç gün süren, adına "Hayata Dönüş!" denilen katliam operasyonunda tüm enerji ve gücüyle yaralanan yoldaşlarını tedavi etmeye çalışır. Ölümcül yara alan yoldaşlarını kurtarmak için çarpınır. Kurşun ve bomba yağmurları altında onlara serum takmaya, kanamalarını durdurmaya çalışır. Yoldaşları ellerinde şehit düşerken yüreği yangın yerine dönüşür.

Yoldaşları bir bir şehit düşerken sıra sıra ölüme koşarken Özelem duramazdı. Yüreğindeki yangını söndüramazdı. Öne fırlamalı, en önde koşmalı, ölümü yoldaşlarından önce karşılamalı, onlara acı, onlara ölüm bırakmamalıydı. Bu nedende operasyonun ardından götürüldüğü Kütahya Hapishanesi'nde gönüllülüğünü yeniler.

Gönüllülük başvurusunda;

« Ölümlü Orucu savaşçısı olmak büyük bir onur, büyük bir gurur. Bu onur ve gururu tüm içtenliğimle tekrar yaşamak istiyorum. Yaşadığım bütün duygularımı ifade etmek çok zor. Yoldaşlarımın gün gün erimesini, şehitliğini görmek, ayrılığı yaşamak büyük bir acı. Ağır basan yan yal-nızca duygularımle değil, bilincimle ve tüm yüreğimle yoldaşlarımla birlikte, daha doğrusu yoldaşlarımdan önce ölümü göğüslemek. » der; ve ekler:

« "Ölmeye hazırım" demiyorum. Çünkü bu hazırlığı defalarca tekrar etmiyorum... Böyle bir hazırlığı, bunun hesaplaşmasını yıllar önce bitirdim. Bu konuda netim. Neden mi? Çünkü Parti-Cepheli olmanın, Parti-Cephe bayrakları altında yaşamının her zaman ölümlü karşılaşmak demek olduğunu biliyorum. »

Bu bilinçle Kütahya'da 7. ekiplerde yerini alır. Özelem S. Ölümlü Orucu ekibinden Gülnihal Yılmaz ve 6. Ölümlü Orucu ekibinden Fatma Toğay Köse yoldaşı ile birlikte aynı koşturadur. Onlarla omuz omuza yürür. Ayları aylara, mevsimleri, mevsimlere ekler. Hücre hücre erir. Üçü eylele ölümlü kucaklaşmaya sözleşmişlerdir. Ancak tüm çabalarına rağmen istedikleri olmaz. Durumu ağırlaşan Fatma zorla müdahale için hastaneye kaçarılır. 25 Ağustos'ta Gülnihal şehit düşer. Gerisini abisine ve yoldaşlarına yazdığı mektupta şöyle anlatır Özelem:

« Gülnihal'imizi yanımızdan uğurlayınca Kütahya Hastanesine kaldırıldım. Dün akşam da buradaydım [Hacet-tepe'de]. Gülnihal çok güzeldi. Başında saygıya durmak, öperek uğurlamak bana kısmet oldu. Ve Gülnihal bir ilk'i gerçekleştirdi. Yaşattığı onur, gurur çok büyük. Anısı önünde tekrar saygıyla, bağlılıkla ağlıyorum.

Mutlaka kucaklaşacak, kavuşacağım.

Gülnihal'in sıcaklığıyla Fatma'yı göreceğim diye düşünüyordum; ama dün sabah bilinci kapanınca Fatma'ya müdahale edilmiş, ama şu anda hedefe varmasını bekliyoruz.

Burası Fatma Bitgin'i, Melekimiçi uğurladığımız koğuş. Melek'in yatağındayım. Halime Fatma'nın havalı yatağını bana bıraktı. Halime buralarda. Fate'yi bekliyor o da...

Feride 23 Ağustos'ta tahliye edilmiş. Disardade vâm ediyor. Serdar ve Tanju ile karşılaşma olanağı olmadı. Onun dışında ben iyiyim, olmam gerektiği gibiyim. Cevap aynı, hedefime yürüyorum. Başaracağım da...»

Başarmak zulme teslim olmamaktır. Çıktıktan yoldan dönmemektir, davasına, direnişe ihanet etmemek, yoldaşlarını satmamaktır. Bunlar Özlem'den okadar uzaktır ki... O yalnızdır. Tam tecritte, menpele artık larının elindedir; ama O hiçbir şeye aldırmadan hedefine yürümektedir...Yürür.

"Faşizmin ideolojisi yoktur, Onun 'ideolojisi' yalan ve demogojidir" denir. Doğrudur. Devlet, Adalet Bakanı ve diğer yetkililer Ölüm Orucuna başlayanların örgüt baskısı ile başladığı yalanını söylemişlerdir. Bu yalanı söylemekten hiç vazgeçemediler. İşte Özlem ellerindedir. Örgütten de, örgüt baskısından! da çok uzaktadır. Özlem tek başına ölüme yürüt... onların yalanlarında parçalar, yüzlerine çarpar.

"Hedefime yürüyorum..." demişti. Yürür... Baskı ve tehditler, iğrenç yalan ve demogojiler hedefinden döndüremez. Yürür... Tüm kasları, kemikleri erir, neredeyse 15 kiloya düşer. Aqlığın zulmü, eriyen bedeninde yanılmaz acı ve sancısı onu teslim alamaz. Yürür....

Onu hedefinden döndürmeyi başaramayan Mengersen artıkları Adalet Bakanlığının talimatıyla zorla müdahale eder.

"Ben Özlem'i an son görenlerdenim. Cuma akşamı ziyaret edebildim. Ambulansta hastaneden kaçırdılar. Ben basını aradım. Çünkü endişeliydim. Sağlığı çok ciddi tehlikedeydi. Basını aradım, istedim ki, bir kere de ölmekten 'haber' alabilsinler; ama yapmadılar.

Ben gördüğümde önceleri müdahaleden kalma yaraları, kesikler, morluklar ve delikler vücudunun pek çok yerinde vardı. Kaçtırmadan önce serumlar petirdiler. Onları uyardım. 'Bu şekilde müdahalenin ölüm ve sakatlık riski olduğunu' belirttim. Buna rağmen 'Biz bu konuda uzmanız, Bakanlığın talimatı böyle' diye yanıt verip müdahale ettiler. Sonuçta da Özlem Türk yaşamını yitirdi" (Av. Zeki Rüzgar. Ekmek ve Adalet Dergisi sayı: 44, sayfa: 14)

O gün 11 Ocak 2003'ü gösteriyordu takvim yaprakları. Yakınları Özlem'in sıkılı yumruklarını açtıklarında, avuçlarında saklı kağıtta kendine zorla müdahale ederek katleden celladın adı yazıyordu.

Tütün için eylek eylek hazırladığı, emeğini katıp terini akıttığı toprağına gömülür Özlem. Şimdi toprağı bedenyle bereketlendiriyor. Şimdi toprağında emekçilerin mücadelesinde direniş tohumu olarak, tütünlü birlikte filiz-filiz boy veriyor.

* * * * *

« (...)

İlk gözaltım, arar bulamazız.

Duyarız ki işkencedesin

Dedimki niye?

16-17 Nisan olmuş İstanbul'da.

Ben köyde kendi halinde
Köyden kurtulma heveslerinde

Yine de savunurum:

"Abim doğru yapar"

Ebem:

"Kız başınla karışma
oğlan işlerine...."

Oğlan işi - moğlan işi

ille de hasretliği bitirecam

Merak ederim, O Halkevi

neyin nesî?

Yanına gelmemin bahanesi olur

Yedigim iki tokat.

Haksızlıklara karşı çıkayım derken,

"Biz çalıyoruz, babamız oturuyor"

Olmasına da karşı çıkınca

Sille tokat dövüldük iyi mi?

İki tokat sana hasretliğim

düşürdü peşine

Önce arkadaşlarımı,

sonra devrimcileri sevdim...."

Özlem TÜRK

(Abisi ilk tutuklandığında yazdığı şiir)